

**Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös Colosé-kosmetiikkatuotteiden
maahantuojien välistä yhteistyötä koskevassa asiassa**

1 Asia

Kielletty Colosé-kosmetiikkatuotteiden maahantuoja-
välinen yhteistyö Suomessa.

2 Asianosaiset

Päätöksen kohteena olevat elinkeinonharjoittajat:

- Careliána Oy ("Careliána"), Imatra
- Rising Sun Oy ("Rising Sun"), Salo

Asianosaisista käytetään jäljempänä myös termiä
"maahantuojat".

3 Ratkaisu

Kilpailulain 9 §:n (948/2011, muut. 546/2021) nojalla Kilpailu- ja kuluttajavirasto toteaa, että Careliána Oy ja Rising Sun Oy ovat rikkoneet kilpailulain 5 §:ä menettelyllään, jossa yhtiöt sopivat Suomessa Colosé-kosmetiikkatuotteiden ohjevähittäishinnoista, tuotevalikoimasta ja kuukausittaisista tarjoustuotteista hintoineen ajalla 19.5.2017 – 6.10.2020.

4 Asian vireilletulo ja selvittäminen

1. Careliána otti 6.10.2020 yhteyttä virastoon vapautuakseen kilpailulain 14 §:n perusteella seuraamusmaksusta (jäljempänä "leniency-hakemus"). Yhtiö toimitti ajanjaksolla 6.–16.10.2020 virastolle kilpailulain 14 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamia tietoja.
2. Virasto ilmoitti 3.11.2020 Careliánalle, että yhtiö on antamiensa tietojen perusteella täyttänyt kilpailulain 14 §:ssä mainitut edellytykset, ja myönsi sille kilpailulain 17 §:n mukaisen ehdollisen vapautuksen seuraamusmaksusta.
3. Virasto on selvittänyt asiaa Careliánalta ja Rising Sunilta kirjallisin selvityspyynnöin sekä kuulemalla yhtiöiden edustajia.

4. Virasto varasi 24.11.2023 kilpailulain 38 §:n nojalla asianosaisille mahdollisuuden tulla kuulluksi päätösluonnoksesta ennen asian ratkaisemista.¹
5. Virasto on tänään 17.4.2024 antamassaan kilpailulain 17 §:n 4 momentin mukaisessa seuraamusmaksusta vapautumista koskevassa päätöksessä katsonut Careliánan täyttäneen kaikki kilpailulain 14 ja 16 §:n edellytykset.

5 Asiaselostus

5.1 Markkinoista ja osapuolista

6. Sveitsiläisen Cosmétique SA:n valmistaman Colosé-kosmetiikkasarjan maahantuontia harjoittaa Suomessa kaksi yritystä: Careliána Oy ja Rising Sun Oy.² Colosé-kosmetiikkasarja sisältää kattavasti kosmetiikka- ja henkilökohtaisen hygienian tuotteita. Yhteensä Colosé-sarjasta on ollut Suomen markkinoilla tarjolla yli 200 eri tuotetta.³ Toimialue molemmilla maahantuojilla on koko Suomi. Careliánan bruttotulos vuonna 2020 oli 211.200 euroa ja Rising Sunin liikevaihto 185.300 euroa. Colosé-tuotemerkin osuus kosmetiikka- ja henkilökohtaisen hygienian valmisteiden kokonaismarkkinasta on hyvin pieni; kokonaismarkkinan arvo on pysynyt viime vuosina samana olleen esimerkiksi vuonna 2022 noin miljardi euroa.⁴
7. Molemmilla maahantuojilla on sekä kuluttaja- että yritysasiakkaita. Suora kuluttajamyyntiä tehdään internet-sivujen kautta. Lisäksi kummallakin maahantuojalla on

---

¹ Kumpikaan asianosaisista ei käyttänyt oikeuttaan lausua päätösluonnoksesta.

² Vuonna 2017 maahantuontia harjoitti myös Maahantuonti Alppikukka Oy, jonka edustajat siirtyivät [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]] osaksi Careliánan jakeluorganisaatioita. Ottaen huomioon, että Maahantuonti Alppikukka Oy oli lopettanut toimintansa maahantuojana ennen tutkinnan alkua, eikä Alppikukalla ole vuoden 2018 jälkeen ollut liiketoimintaa, KKV jätti Maahantuonti Alppikukka Oy:n tutkinnan ulkopuolelle.

³ Ks. esim. [LIITE 1](#).

⁴ Kosmetiikka- ja hygieniatoimialue ry:n internet-sivut, saatavissa: <https://www.kosmetiikkajahygienia.fi/ajankohtaista/markkinakatsaukset/kosmetiikkamarkkinat/>, vierailtu 28.2.2024. Suomessa myytävien kosmetiikkasarjojen kokonaislukumäärästä ei ole saatavilla tarkkaa tietoa. Kosmetiikka- ja hygieniatoimialue ry:n 43 jäsenyrityksellä on Suomen markkinoilla 72 luksustuotemerkkiä. Yhdistyksen esittämän arvion mukaan sen jäsenyritysten osuus kosmetiikka- ja henkilökohtaisen hygienian valmisteiden myynneistä Suomen markkinoilla on 70–90 prosentin luokkaa (ks. [LIITE 2](#)). Colosé-tuotemerkin maahantuojat eivät ole yhdistyksen jäseniä. (Kosmetiikka- ja hygieniatoimialue ry:n internet-sivut, saatavissa: <https://www.kosmetiikkajahygienia.fi/tietoa-meista/mika-on-kosmetiikka-ja-hygieniatoimialue-ry/jasenyritykset/>, vierailtu 28.2.2024)

itsenäisistä elinkeinonharjoittajista muodostuva
jälleenmyyntiorganisaatio.⁵

5.2 Tapahtumakuvaus

8. Asianosaisten välille vakiintui alkuvuonna 2017 käytäntö, jossa ne sopivat Colosé-tuotemerkin myyntiä koskevista asioista **[[VALVONNAN YLEISTEN TOTEUTTAMISEDELLYTYSTEN TURVAAMINEN:⁶ SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]**.⁷
9. Maahantuojat sopivat Colosé-kosmetiikkatuotteiden tuotevalikoimasta ensimmäisen kerran toukokuussa 2017 ja ohjevähittäishinnoista kesäkuussa 2017.⁸ Viimeisen kerran tuotteista ja niiden ohjevähittäishinnoista sovittiin syyskuussa 2020.⁹ Tuolloin sovittujen hintojen oli määrä tulla voimaan alkuvuodesta 2021.¹⁰
10. Maahantuojat järjestivät kuukausittaisia tarjouskampanjoita, joissa tiettyjä Colosé-kosmetiikkasarjan tuotteita myytiin alennetuin hinnoin. Maahantuojat sopivat vuosina 2017–2020 säännönmukaisesti yhdessä siitä, mitkä tuotteet tullaan sisällyttämään tulevien 6–8 kuukauden aikana järjestettäviin tarjouskampanjoihin.¹¹ Yhdessä sovitut tuotteet voitiin näin ilmoittaa valmistajalle hyvissä ajoin.¹² Ensimmäistä kertaa

⁵ Rising Sunin osalta LIITE 3, jonka liitteinä LIITE 4 ja LIITE 5; Careliánan osalta LIITE 6.

⁶ **Tässä päätöksessä hakusulkein salassa pidettäviksi merkityt tiedot ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24.1 §:n 15 kohdan nojalla valvonnan yleisten toteuttamisedellytysten turvaamiseksi, ellei kyseisen kohdan yhteydessä ole todettu toisin. Näihin tietoihin kohdistuu myös kilpailulain 17 §:n 5 ja 6 momentin käyttörajoitus.**

⁷ Maahantuojat noudattivat tässä päätöksessä kuvatun kaltaisia menettelytapoja myös ennen alkuvuotta 2017, mutta tällöin yhteistyöhön osallistui Colosé-kosmetiikkasarjan sveitsiläisen valmistajan, Cosmétique SA:n Suomen maajohtaja. Maajohtajan tehtäviin kuului muun muassa toimia yhteyshenkilönä Suomessa toimiviin maahantuojiin. Cosmétique SA lakkautti Suomen maajohtajan toimenkuvan maaliskuussa 2017, minkä jälkeen maahantuojat tapasivat Cosmétique SA:n edustajia Sveitsissä. Tästä tapaamisesta lähtien maajohtajan aiemmin hoitamat tehtävät siirtyivät maahantuojien vastuulle (LIITE 7, s. 4–5).

⁸ **[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]** (LIITE 8). **[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]** (LIITE 9).
[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]] (LIITE 10) **[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]**.
[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]

Lisäksi molemmilla maahantuojilla oli vuosina 2017–2020 käytössä sama laskukaava ohjevähittäishintojen laskemiseksi (ks. LIITE 7, sivut 2, 3 ja 9).

⁹ 3.9.2020 pidetyn kokouksen jälkeen valmistajalle lähetetystä viestistä (LIITE 13) käy ilmi mm. yhteisiä pohdintoja tietyn tuotteen jättämisestä pois valikoimasta. **[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]**
(LIITE 14, LIITE 15, LIITE 16 ja LIITE 17).

¹⁰ LIITE 18, kohta 5.

¹¹ LIITE 18, kohta 8.

¹² LIITE 18, kohdat 2, 3 ja 6. Ks. myös sähköposti **[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]** **[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]**Itä (Careliána) Rising Sunin edustajalle A, **[[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]**lle (Careliána) ja sveitsiläiselle valmistajalle (LIITE 19).

kuukausittaisista tarjoustuotteista sovittiin maahantuojien kesken vuoden 2017 toukokuussa¹³, ja viimeisen kerran 2.10.2020¹⁴, jolloin tarjoustuotteista sovittiin vuoden 2021 heinäkuuhun ulottuvalle ajanjaksolle.

11. Maahantuojat sopivat valmistajalle ennakoon ilmoitettujen tarjoustuotteiden hinnoista kuukausittaisten tarjousesitteiden laatimisen yhteydessä.¹⁵ Esitteen laatimisvastuu vuorotteli maahantuojien välillä siten, että joka toinen kuukausi esitteen laatimisesta vastasi Careliána ja joka toinen kuukausi Rising Sun.¹⁶ Näin toimittiin säännönmukaisesti vuosina 2017–2020.¹⁷ Tarjousesitteiden laatimisen yhteydessä pidettiin myös aktiivisesti yllä yhdessä sovittuja ohjevähittäishintoja, sillä yhteiseen esitteeseen painettiin samalla sekä tuotteen tarjoushinta että ohjevähittäishinta.¹⁸ Viimeinen täysin yhdenmukaistettu tarjousesite oli käytössä tammikuussa 2021.¹⁹

6 Oikeudellinen arviointi

6.1 Sovellettava lainsäädäntö

12. Kilpailulain 5 §:ssä on kielletty sellaiset elinkeinonharjoittajien väliset sopimukset, elinkeinonharjoittajien yhteenliittymien päätökset sekä elinkeinonharjoittajien yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua tai joista seuraa, että kilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy. Säännöksen mukaan kiellettyjä ovat erityisesti sellaiset sopimukset, päätökset ja menettelytavat, joilla suoraan tai välillisesti vahvistetaan osto- tai myyntihintoja taikka muita kauppaehtoja.²⁰

---

¹³ [LIITE 8](#). Kyseisessä [[

SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO

]].

¹⁴ [LIITE 20](#).

¹⁵ Ks. esim. [LIITE 7](#), s. 2. Lisäksi sähköpostikirjeenvaihtoa Careliánan ja Rising Sunin välillä koskien esitteiden tekstejä ja tarjoushintoja, mm. [LIITE 21](#) ja [LIITE 22](#).

¹⁶ [LIITE 18](#), kohta 8.

¹⁷ Ks. esim. [LIITE 18](#), kohta 8: "Suomessa esitteet tehty yhtenäisesti 50v".

¹⁸ Ks. esim. identtiset tammikuun 2020 esitteet (Careliána: [LIITE 23](#); Rising Sun: [LIITE 24](#)), heinäkuun 2020 esitteet (Careliána: [LIITE 25](#); Rising Sun: [LIITE 26](#)), ja tammikuun 2021 esitteet (Careliána: [LIITE 27](#); Rising Sun: [LIITE 28](#)).

¹⁹ Ks. Careliánan ja Rising Sunin tammikuun 2021 esitteet ([LIITEET 27](#) ja [28](#)).

²⁰ Kilpailulain 5 §:n kieltosäännös on asiallisesti samansisältöinen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä "SEUT") 101 artiklan 1 kohdan kanssa, ja sitä on tulkittava yhdenmukaisesti kyseisen artiklan ja sitä koskevan EU:n tuomioistuinten soveltamiskäytännön kanssa. Kilpailulain esitöissä (HE 88/2010 vp, s. 56) viitataan tältä osin kilpailunrajoituslakiin, ks. HE 11/2004 vp, s. 31. Tämän päätöksen kohteena olevassa menettelyssä on ollut kyse yhtä tuotemerkkiä koskevasta (*intra-brand*) yhteistyöstä tilanteessa, jossa kyseisen tuotemerkin kattama osuus Suomen kokonaismarkkinasta on hyvin vähäinen, eikä menettelyllä siten ole

13. Säännöksen mukaan kiellettyjä ovat etenkin sellaiset kahden tai useamman kilpailijan väliset sopimukset, yhdenmukaistetut menettelytavat sekä yritysten yhteenliittymien päätökset, joiden tarkoituksena on yhteensovittaa yritysten kilpailukäyttäytymistä markkinoilla tai vaikuttaa merkityksellisiin kilpailutekijöihin. Tällaisista kilpailijoiden välisistä rajoituksista vakavimpina pidetään rajoituksia, joilla vahvistetaan hintoja myytäessä tuotteita kolmansille, rajoitetaan tuotantoa tai myyntiä, taikka jaetaan markkinoita, asiakkaita tai hankintalähteitä.²¹ Kun kyseessä on vakava kilpailunrajoitus, kilpailijoiden välisen yhteistyön katsotaan kilpailulain 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla merkittävästi estävän, rajoittavan tai vääristävän kilpailua siinäkin tapauksessa, että osapuolten markkinaosuudet olisivat pienet.²²

6.2 Sopimus ja yhdenmukaistettu menettelytapa

6.2.1 Arvioinnin perusteet

14. Kilpailulain 5 §:ssä tarkoitetun elinkeinonharjoittajien välisen sopimuksen käsite on laaja. Unionin oikeuskäytännössä sopimuksen käsitteen tunnusmerkistön täyttymiselle on pidetty riittävänä sitä, että kyseessä olevat yritykset ovat ilmaisseet yhteisen tahtonsa käyttäytyä markkinoilla tietyllä tavalla.²³
15. Sopimusten lisäksi kilpailulain 5 § kieltää kilpailua rajoittavat yhdenmukaistetut menettelytavat, joilla tarkoitetaan kaikkea sellaista yritysten välistä yhteistoimintaa, jolla kilpailun riskit korvataan tietoisesti käytännön yhteistyöllä ilman, että tehtäisiin varsinaista sopimusta.²⁴ Yritysten välistä yhteistyötä on tarkasteltava siitä lähtökohdasta, että jokaisen markkinoilla

---

tunnistettavissa tosiasiallisia tai mahdollisia suoria tai välillisiä vaikutuksia jäsenvaltioiden välisen kaupan rakenteeseen. Siinäkin tapauksessa, että menettelyllä olisi tällaisia vaikutuksia, niitä voidaan pitää korkeintaan vähäisinä. Tästä syystä asiassa sovelletaan vain kilpailulain (948/2011) säännöksiä.

²¹ Ks. HE 11/2004 vp, s. 32.

²² Ks. HE 11/2004 vp, s. 32.; Ks. myös de minimis - tiedonanto ja sen liitteenä olevat komission suuntaviivat tarkoitukseltaan kilpailua rajoittavista menettelyistä sen määrittämiseksi, milloin sopimukset voivat saada de minimis -tiedonannon suojaa (SWD(2014) 198 final). Suuntaviivojen mukaan de minimis -tiedonannon ns. safe harbour -suojan saamisen edellytyksenä on markkinaosuusrajojen alittumisen ohella se, ettei sopimuksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan tarkoituksena ole kilpailun rajoittaminen (s. 3). Myös unionin oikeuskäytännössä on täsmennetty, että de minimis -sääntö voi soveltua vain sellaisiin kilpailunrajoituksiin, joiden vaikutuksena on kilpailun rajoittuminen (asia T-44/00, Mannesmannröhren-Werke AG v. komissio, kohdat 130 ja 196).

²³ Asia T-7/89, Hercules Chemicals v. komissio, kohta 256; asia T-53/03 BPB v. komissio, kohta 79; Asia 41/69, ACF Chemiefarma v. komissio, Kok. 1970, s. 661, kohta 112; yhdistetyt asiat 209/78-215/78 ja 218/78, Van Landewyck v. komissio, Kok. 1980, s. 3125, kohta 86.

²⁴ Asia C-8/08, T-Mobile Netherlands ym., kohta 26; asia C-48/69, ICI v. komissio, kohdat 64 ja 65; asia C-49/92 P, komissio v. Anic Partecipazioni, kohta 115; asia C-199/92 P, Hüls v. komissio, kohta 158.

toimivan yrityksen on määriteltävä itsenäisesti toimintalinja, jota se aikoo noudattaa markkinoilla.²⁵ Tämän periaatteen kanssa on ehdottomasti ristiriidassa se, että yritykset ovat keskenään minkäänlaisessa suorassa tai epäsuorassa yhteydessä, jonka tarkoituksena tai seurauksena on vaikuttaa kilpailijan markkinakäyttäytymiseen tai paljastaa kilpailijalle oma päätetty tai suunnitteilla oleva markkinakäyttäytyminen.²⁶

16. Sopimuksen ja yhdenmukaistetun menettelytavan käsitteet kattavat samankaltaisia yhteistyömuotoja, jotka saattavat erota toisistaan ainoastaan voimakkuutensa ja ilmenemismuotojensa osalta.²⁷ Kiellettyä yhteistyötä ei ole välttämätöntä luokitella joko sopimukseksi tai yhdenmukaistetuksi menettelytavaksi kunkin hetken osalta erikseen.²⁸

6.2.2 Arviointi tässä asiassa

17. Colosé-tuotteiden maahantuojat toimivat tarkastellulla ajanjaksolla jatkuvassa yhteistyössä toistensa kanssa. Virasto on saanut sekä asianosaisten kertomuksiin että asiakirja-aineistoon perustuvan näytön siitä, että yhteistyötä toteutettiin maahantuojien välisessä säännöllisessä yhteydenpidossa.
18. Maahantuojat sopivat valikoimiinsa kuuluvista Colosé-tuotteista ja niiden ohjevähittäishinnoista.²⁹ Lisäksi maahantuojat sopivat kuukausittain järjestettäviin tarjouskampanjoihin sisällytettävistä Colosé-tuotteista.³⁰ Kyseisten tarjoustuotteiden hinnoista sovittiin puolestaan tarjousesitteiden laatimisen yhteydessä.³¹ Näin ollen keskinäinen yhteistyö kattoi maahantuojien liiketoimintaan liittyvät keskeiset hinnoittelua ja valikoimaa koskevat päätökset, jotka tulisi lähtökohtaisesti tehdä itsenäisesti. Maahantuojien ei ollut tarpeen järjestää erillistä valvontaa varmistaakseen, että toinen osapuoli noudattaa sitä, mitä

²⁵ Ks. esim. C-49/92 P komissio v. Anic Partecipazioni, kohta 116; asia C-199/92 P Hüls v. komissio, kohta 159.

²⁶ Ks. esim. C-49/92 P komissio v. Anic Partecipazioni, kohta 117; asia C-199/92 P Hüls v. komissio, kohta 160.

²⁷ Asia C-49/92 P komissio v. Anic Partecipazioni, kohdat 112 ja 131, asia C-8/08 T-Mobile Netherlands ym., kohta 23; asia C-455/11 Solvay v. komissio, kohta 53.

²⁸ Asia C-238/05, Asnef-Equifax, kohdat 31 ja 32; asia C-49/92 P, komissio v. Anic Partecipazioni, kohdat 132 ja 133.

²⁹ Kohta 9; LIITTEET 7-18.

³⁰ Kohta 10; LIITE 8 ja LIITTEET 18-20.

³¹ Kohta 11; LIITE 7, LIITE 18 ja LIITTEET 21-28.

yhdessä on sovittu, sillä valvonta toteutui maahantuojien tiiviin yhteistyön kautta.

19. KKV katsoo, että kilpailevien elinkeinonharjoittajien välisessä tiiviissä yhteistyössä tarkastellulla ajanjaksolla oli kyse kilpailulain 5 §:ssä tarkoitetusta sopimuksesta tai yhdenmukaistetusta menettelytavasta.

6.3 Yksi yhtenäinen rikkomus

6.3.1 Arvioinnin perusteet

20. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kilpailusääntöjen rikkominen voi johtua paitsi yksittäisestä toimenpiteestä myös useista toimenpiteistä tai jatkuvasta käyttäytymisestä, vaikka yksi tai useampi osa tästä useiden toimenpiteiden sarjasta tai tästä jatkuvasta käyttäytymisestä voisi sellaisenaankin ja erikseen tarkasteltuna merkitä kyseisen määräyksen rikkomista.³²
21. Arvioitaessa sitä, muodostavatko usean eri yrityksen eri ajankohtina tekemät toimenpiteet yhden yhtenäisen kokonaisuuden, merkitykselliseksi muodostuu se, ovatko esimerkiksi kyseessä olevien menettelytapojen tavoitteet kyseessä olevat tavarat ja palvelut, rikkomukseen osallistuneet yritykset ja rikkomuksen täytäntöönpanotavat samoja. Arvioinnissa voidaan lisäksi ottaa huomioon myös se, että yritysten puolesta toimivat luonnolliset henkilöt ja kyseessä olevien menettelytapojen maantieteellinen soveltamisala ovat samoja.³³ Kyseessä voi olla yksi yhtenäinen rikkomus, vaikka sen eri ilmenemismuotojen välillä kuluisi kuukausiakin tai vaikka kaikki yritykset eivät olisi osallistuneet kaikkiin kartellin ilmenemismuotoihin tasapuolisesti.³⁴

6.3.2 Arviointi tässä asiassa

22. Maahantuojien toimenpiteet muodostivat yhtenäisen kokonaisuuden, jonka tavoitteena oli kilpailun poistaminen maahantuojien väliltä. Yllä kohdissa 9–11 kuvatussa maahantuojien toiminnassa oli koko tarkastelujaksolla

³² Asia C-644/13 P Villeroy & Boch SAS v. komissio, kohta 47.

³³ Yhdistetyt asiat T-147/09–148/09 Trelleborg Industrie v. komissio, kohta 60.

³⁴ Yhdistetyt asiat C-204/00 P ym., Aalborg Portland ym. v. komissio, kohdat 86 ja 260; asia T-53/03, BPB v. komissio, kohdat 256 ja 258–260.

havaittavissa menettelytapojen ja käytännön toiminnan jatkuvuus.

23. Kaikki tämän päätöksen kohteena olevat menettelytavat liittyivät Colosé-merkkisten tuotteiden myyntiin; menettelytapoihin osallistuivat samat maahantuojat, Careliána ja Rising Sun, ja menettelytapojen käytännön toteutuksesta olivat säännönmukaisesti sopimassa samat maahantuojien edustajat. Maahantuojien välisessä säännöllisessä yhteydenpidossa käsiteltiin valikoimaan kuuluvien tuotteiden valintaa, tuotteiden hintoja sekä tarjouskampanjoihin valittavia tuotteita ja niiden hintoja.
24. Edellä kuvattua jatkuvaa toimintaa, jolla on sama kilpailunvastainen tavoite, olisi keinotekoista käsitellä useina erillisinä rikkomuksina. Toiminnassa oli siten kyse yhdestä yhtenäisestä rikkomuksesta.

6.4 Tarkoitus rajoittaa kilpailua

6.4.1 Arvioinnin perusteet

25. Kilpailulain 5 §:ä sovelletaan sopimukseen, yhteenliittymän päätökseen tai yhdenmukaistettuun menettelytapaan, jonka tarkoituksena tai seurauksena on merkittävä kilpailun estyminen, rajoittuminen tai vääristyminen. Näistä vaihtoehtoisista edellytyksistä arvioidaan ensin sopimuksen tarkoitusta. Unionin oikeuskäytännöstä ilmenee, että jos menettelyn kilpailunvastainen tarkoitus on osoitettu, ei ole tarpeen tutkia kilpailunrajoituksen vaikutuksia sen kielletyksi toteamiseksi.³⁵
26. Horisontaalisen hinnoista ja alennuksista sopimisen on vakiintuneesti katsottu niin todennäköisesti johtavan haitallisiin vaikutuksiin hintojen, tuotteiden ja palveluiden määrän tai laadun kannalta, ettei sen kieltäminen edellytä kilpailunvastaisten vaikutusten todentamista. Tällainen käyttäytyminen johtaa kokemuksen mukaan tuotannon vähentämiseen ja hintojen korotuksiin, mikä taas johtaa resurssien huonoon jakautumiseen, mistä erityisesti kuluttajat kärsivät.³⁶
27. Osapuolten subjektiivisia aikomuksia ei ole tarpeen ottaa huomioon kilpailua rajoittavan tarkoituksen arvioinnissa.

³⁵ Esim. asia C-228/18 Budapest Bank ym., kohdat 33-34.

³⁶ Asia C-67/13 P Groupement des cartes bancaires (CB) v. komissio, kohta 51.

Mikään ei kuitenkaan estä ottamasta niitä huomioon arvioitaessa sitä, onko menettelyllä tällainen tarkoitus.³⁷

28. Menettelyä voidaan pitää tarkoitukseltaan kilpailua rajoittavana, vaikka sen ainoana päämääränä ei ole kilpailun rajoittaminen, vaan sillä on myös muita, hyväksyttäviä päämääriä.³⁸

6.4.2 Arviointi tässä asiassa

29. Menettelyssä oli kyse kaikkien Suomessa myytävien Colosé-tuotteiden ohjevähittäis- ja tarjoushintojen vahvistamisesta ja Colosé-tuotteita maahantuovien yritysten tuotevalikoiman yhtenäistämisestä, mikä on jo luonteensa puolesta tarkoitukseltaan kilpailua rajoittavaa. Menettely kohdistui keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kilpailukäyttäytymiseen, ja siihen osallisina olivat molemmat Suomen alueella toimivat Colosé-tuotteiden maahantuojat. Päätöksen kohteena olevalla menettelyllä ei objektiivisesti arvioiden voida katsoa olevan muuta tarkoitusta kuin kilpailun rajoittaminen – tai poistaminen – maahantuojien välillä.³⁹

6.5 Rikkomuksen kesto

6.5.1 Arvioinnin perusteet

30. Rikkomuksen kesto arvioitaessa olennainen on ajanjakso, jolloin rikkomiseen syylistyneet yritykset ovat toimineet kilpailusääntöjen vastaisesti.⁴⁰
31. Osaset-asiassa korkein hallinto-oikeus katsoi kilpailurikkomuksen jatkuneen kunkin tukkuliikkeen osalta niin kauan, kuin kysymyksessä oleva tukkuliike oli soveltanut

³⁷ Asia C-67/13 P Groupement des cartes bancaires v. komissio, kohta 54.

³⁸ KHO 2019:98 Matkahuolto ym., kohta 890. Ks. myös asia C-228/18 Budapest Bank ym., kohta 52; asia C-67/13 P CB v. komissio, kohta 70; asia T-472/13 Lundbeck, kohta 427; asia C-209/07 Beef Industry Development ja Barry Brothers, kohta 21; ja asia C-551/03 P General Motors v. komissio, kohta 64 oikeuskäytäntöviittauksineen.

³⁹ Maahantuojat ovat halunneet tutkinnan aikana korostaa, ettei niiden tarkoituksena ole ollut hintojen pitäminen korkealla, vaan päinvastoin tuotteiden pitäminen matalammassa ja asiakkailleen kohtuullisemmassa hintakategoriassa kuin mihin sveitsiläinen valmistaja on toivonut Colosé-tuotteiden sijoittuvan. Kilpailijoiden kesken tapahtuvaa hinnoista sopimista pidetään kuitenkin erityisen vakavana kilpailulain rikkomuksena. Kuten yllä kohdassa 13 todetaan, keskeistä on arvioida, ovatko yritykset pyrkineet poistamaan kilpailun tuoman epävarmuuden keskinäisellä yhteistyöllä.

⁴⁰ Esim. asia T-101/05, BASF v. komissio, kohta 187.

yhdenmukaistettuun menettelyyn perustuneita myyntiehtojaan.⁴¹

32. Euroopan komission ratkaisukäytännössä rikkomuksen on katsottu vakavaan kilpailurikkomukseen osallistuneen elinkeinonharjoittajan osalta päättyneen siihen, kun elinkeinonharjoittaja on ensimmäisen kerran ottanut yhteyttä komissioon seuraamusmaksusta vapautuakseen.⁴²

6.5.2 Arviointi tässä asiassa

33. KKV:n sama näyttö osoittaa, että maahantuojat ovat syyllistyneet kilpailulain 5 §:n kieltämään kilpailijoiden väliseen yhteistyöhön 19.5.2017 lähtien. [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]] maahantuojat todistetusti sopivat ensimmäisen kerran yhdessä [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]].⁴³ Kuten tämän päätöksen kohdissa 9–11 kuvataan, päätökset tuotteiden ohjevähittäishinnoista ja kuukausittaisista tarjoustuotteista hintoineen, kuten myös kaikki kuukausittaiset tarjousesitteet, tehtiin tästä lähtien yhdessä.
34. Careliána toimitti ensimmäisen kerran virastolle tietoja ja todisteita seuraamusmaksusta vapautumiseksi 6.10.2020. Kuukausittaisten tarjousesitteiden laatimisyhteistyö jatkui viraston kehotuksesta vuoden 2020 loppuun.⁴⁴ Viimeinen täysin yhdenmukaistettu tarjousesite yhdessä sovittuine hintoineen oli käytössä tammikuussa 2021.⁴⁵ Lisäksi maahantuojat olivat 2.10.2020 sopineet tarjouskampanjoihin sisällytettävistä tuotteista vuoden 2021 heinäkuuhun saakka.⁴⁶
35. Ottaen huomioon jäljempänä luvussa 7 asian lopputuloksesta todettu sekä se, että tarjousyhteistyötä jatkettiin viraston tutkinnan turvaamiseksi tilanteessa, jossa menettelyssä oli vain

⁴¹ KHO 31.5.2012 T 1429 Osaset, s. 121.

⁴² Ks. esim. Komission päätös asiassa COMP/39.482 (Exotic Fruit (Bananas), 2011) EN decision nc 8-12-2011, kohta 303, ja Komission päätös asiassa AT.39633 – SHRIMPS, 27.11.2013, kohta 448. Näin on ollut myös niissä tapauksissa, joissa yhteistyön jatkaminen leniency-hakemuksen tekemisen jälkeen on katsottu välttämättömäksi tutkinnan luotettavuuden turvaamiseksi (esim. Komission päätös asiassa AT.39610 - Power Cables, 2.4.2014, kohta 1059 ja alaviite 1464).

⁴³ Ks. yllä kohdat 9 ja 10.

⁴⁴ Ei ole viitteitä siitä, että Careliána olisi jatkanut osallistumistaan kartelliin seuraamusmaksusta vapautumiseksi toimitetun hakemuksen ensimmäisen osan toimittamisen jälkeen, lukuun ottamatta KKV:n kehotuksesta tapahtunutta osallistumista, joka oli välttämätöntä tutkinnan luotettavuuden säilyttämiseksi (kilpailulain 16 §:n 1 momentin 1 kohta).

⁴⁵ Ks. yllä kohta 11.

⁴⁶ Ks. yllä kohta 10.

kaksi osapuolta, rikkomuksen keston arvioinnissa ei ole tarpeen ottaa huomioon menettelyn mahdollisia vaikutuksia tuotevalikoimaan. KKV katsoo kaikkien asianosaisten eduksi rikkomuksen päättyneen Careliánan leniency-hakemuksen jättöpäivään 6.10.2020.⁴⁷

7 Johtopäätökset

36. Kilpailulain 9 §:n (948/2011, muutettu 546/2021) mukaan, jos elinkeinonharjoittaja rikkoo tai on rikkonut 5 tai 7 §:n säännöksiä, Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi todeta rikkomisen ja määrätä sen lopetettavaksi.
37. Kilpailulain 9 §:n nojalla Kilpailu- ja kuluttajavirasto toteaa, että Careliána Oy ja Rising Sun Oy ovat rikkoneet kilpailulain 5 §:ä menettelyllään, jossa yhtiöt sopivat Suomessa Colosé-kosmetiikkatuotteiden ohjevähittäishinnoista, myytävästä tuotevalikoimasta ja kuukausittaisista tarjoustuotteista hintoineen ajalla 19.5.2017 – 6.10.2020.
38. Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei esitä markkinaoikeudelle seuraamusmaksun määräämistä Rising Sun Oy:lle edellä todetusta kilpailunrajoituksesta. Vaikka menettely on luonteensa puolesta moitittava, KKV katsoo kilpailulain 12 §:n 1 momentin huomioon ottaen, että menettelyä voidaan pitää kansantaloudellisilta vaikutuksiltaan vähäisenä ja rikkomuksen toteavaa päätöstä tässä asiassa kokonaisuutena arvioiden riittävänä puuttumistapana. Tässä arviossa virasto on ottanut huomioon asianosaiskohtaisen liiketoiminnan vähäisen euromääräisen volyymin ja Colosé-tuotemerkin vähäisen markkinaosuuden kosmetiikka- ja henkilökohtaisen hygienian valmisteiden markkinoilla ja sitä kautta vähäiset vaikutusmahdollisuudet tuotemerkkien väliseen kilpailuun relevanteilla markkinoilla. Seuraamusmaksun määräämisen esittämiselle ei siten ole kilpailulain 12 §:n mukaisia kilpailun turvaamiseen liittyviä perusteita.

---

⁴⁷ Vrt. esim. Komission päätös COMP/39.482 (Exotic Fruit (Bananas), 2011) EN decision nc 8-12-2011, kohdat 302–306, sekä Komission päätös AT.39633 – SHRIMPS, kohdat 441–455.

8 Sovelletut säännökset

39. Kilpailulain (948/2011) 5, 9, 12, 14, 16 ja 17 §

Pääjohtaja

Kirsi Leivo

Erityisasiantuntija

Miira Kuhlberg

LIITELUETTELO

- LIITE 1 Colosé-tuotteiden tehtaan hinnasto, Suomi, elokuu 2018
- LIITE 2 Kosmetiikka- ja hygienieollisuus ry:n vastaus selvityspyyntöön 12.11.2021 liitteineen
- LIITE 3 Rising Sunin vastaus KKV:n 30.4.2021 päivättyyn selvityspyyntöön
- LIITE 4 Rising Sunin sopimus pohja Colosé-tuotesarjan ryhmäpäälliköille
- LIITE 5 Rising Sunin kauneusneuvojan aloitusnäytteistö 1.1.2021
- LIITE 6 Colosé-tuotteiden markkinointiohjelma
- LIITE 7 Transkripti Rising Sunin kuulemisesta 25.3.2021
- LIITE 8 Muistiinpanot maahantuojien [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 9 Yhteenveto maahantuojien [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 10 Muistiinpanot maahantuojien [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 11 Rising Sunin ja Careliánan välinen [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 12 Rising Sunin ja Careliánan välinen [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 13 Yhteenveto maahantuojien Skype-kokouksessa 3.9.2020 heränneistä kysymyksistä
- LIITE 14 Rising Sunin ja Careliánan välinen [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 15 Rising Sunin ja Careliánan välistä [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 16 Rising Sunin ja Careliánan välistä [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 17 Taulukko suunnitellusta [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 18 Rising Sunin vastaus KKV:n 27.1.2021 päivättyyn selvityspyyntöön
- LIITE 19 Sähköposti sveitsiläiselle valmistajalle [[SALASSA PIDETTÄVÄ TIETO]]
- LIITE 20 Tarjoustuotteet alkuvuodelle 2021
- LIITE 21 Rising Sunin ja Careliánan välistä sähköpostikeskustelua, syksy 2020
- LIITE 22 Rising Sunin ja Careliánan välistä sähköpostikeskustelua, marraskuu 2020

- LIITE 23 Careliánan 2020 tammikuun tarjousesite
- LIITE 24 Rising Sunin 2020 tammikuun tarjousesite
- LIITE 25 Careliánan 2020 heinäkuun tarjousesite
- LIITE 26 Rising Sunin 2020 heinäkuun tarjousesite
- LIITE 27 Careliánan 2021 tammikuun tarjousesite
- LIITE 28 Rising Sunin 2021 tammikuun tarjousesite